การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปรับตัว ของครอบครัวที่มีสตรีเป็นหัวหน้าครอบครัวภายหลังการหย่าร้าง ความสัมพันธ์ของการรับรู้ต่อภาวะการหย่าร้าง แหล่งประโยชน์ของครอบครัว การเผชิญปัญหาของครอบครัว และการปรับตัวของครอบครัว กลุ่มตัวอย่าง คือ ครอบครัวที่มีสตรีเป็นหัวหน้าครอบครัวภายหลังการหย่าร้าง จำนวน 70 ครอบครัว เลือกกลุ่มตัวอย่าง แบบสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ศึกษาครอบครัวที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป การรับรู้ต่อภาวะการหย่าร้าง แหล่งประโยชน์ของครอบครัวที่ผู้วิจัย สร้างขึ้นจากแนวคิดการสนับสนุนทางสังคมของเชฟเฟร์และคณะ (Schaefe et al, 1981 cited in Tilden,1985) การเผชิญปัญหาของครอบครัว และการปรับตัวของครอบครัว ซึ่งสร้างขึ้นจากแนวคิดการเผชิญปัญหาของ แมคคับบินและแมคคับบิน (McCubbin & McCubbin,1993) และการประเมินการปรับตัวของครอบครัวของ แมคคับบินและผล (McCubbin et al,1996) และจากการศึกษานำร่อง ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา โดย ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน นำไปหาค่าความเที่ยง ได้ค่าความเที่ยงของการรับรู้ต่อภาวะการหย่าร้าง เท่ากับ .963 แหล่งประโยชน์ของครอบครัว เท่ากับ .961 วิเคราะห์ข้อมูลหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1. การปรับตัวของครอบครัว โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง การปรับตัวด้านความพร้อมที่จะเผชิญปัญหา ของครอบครัวอยู่ในระดับดี ส่วนด้านความสามารถในการปรับบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ด้านความสัมพันธ์ ในครอบครัวและด้านความสัมพันธ์กับสังคมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2. การรับรู้ต่อภาวะการหย่าร้าง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเผชิญปัญหาของครอบครัว และการ ปรับตัวของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (r = .640, .516)
- 3. แหล่งประโยชน์ของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเผชิญปัญหาของครอบครัว และการ ปรับตัวของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (r = .784, .646)
- 4. การเผชิญปัญหาของครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปรับตัวของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.01 (r = .800)

The objective of this descriptive research was to study an adaptation of women - leaded family after divorce, the relationship of family appraisal, family resources, problem solving and coping (PSC) and family adaptation. Sample were 70 women - leaded families after divorce. The tools were the interview demographic data, family appraisal, family resources which were modified from social support (Schaefe et al,1981 cited in Tilden, 1985) problem solving and coping (PSC) (McCubbin & McCubbin,1993) and family adaptation (McCubbin, et al,1996) and Pilot study. These tools were tested for content validity by five experts. The reliability coefficient of family appraisal, family resources, problem solving and coping (PSC) and family adaptation were . 963, .907, .849 and .961 respectively, estimated by Cronbach's alpha coefficient. The data were analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The results of the study are found as the following:

- 1. The mean score of family adaptation are in moderate level.
- 2. Family appraisal is positively correlation with problem solving and coping (PSC) and family adaptation at 0.01 level of significance. (r = .640, .516)
- 3. Family resources is positively correlation with problem solving and coping (PSC) and family adaptation at 0.01 level of significance. (r = .784, .646)
- 4. Problem solving and coping (PSC) is positively correlation with family adaptation at 0.01 level of significance. (r = .800)